

DEBATT / Christer Olburs, en fågelintresserad skärgårdsbo och biolog med inriktning på fiskbiologi, fiske och vattenbruk, Stavsudda, Sverige.

Kinesiska skarven, årets fågel 2010 i Europa!

”En meningslös sifferexercis eftersom antalet *P.c.sinesis* i den europeiska faunan bör vara exakt lika stort som antalet mårhundar d.v.s. noll.”

EU:s beslut att 1979 föra upp en underart/geografisk ras, den s.k. mellanskarven *Phalacrocorax carbo sinensis* Blumenbach 1798, på bilaga 1 i Fågeldirektivet (79/409/EEG) var ett felaktigt miljöpolitiskt beslut med allvarliga konsekvenser för den europeiska faunan. Sveriges EU-inträde 1995 innebar begränsningar av jakt och förvaltning av såväl den ursprungliga nordatlantiska storskarven *Phalacrocorax carbo carbo* Linné 1758 som *P.c.sinensis* då ingen åtskillnad gjordes mellan dessa två taxa.

Ungefär samtidigt med det svenska EU-inträdet publicerade Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) "Skarvarna i Kalmarsund" (Lindell m.fl. 1994) där det felaktigt påstås att fynd av skarven i Skedemosse utgör belegg för att mellanskarven *P.c.sinensis* häckat på Öland sedan urminnes tider och glädjande "återkommit" till den svenska faunan efter en månghundraårig mänsklig förföljelse. Ett påstående som okritiskt anammats inte bara av fågelintresserade och fågel-skyddsorganisationer utan även av vetenskapliga institutioner som Kungliga vetenskapsakademien (KVA) och universitet samt de ansvariga myndigheterna Naturvårdsverket och Fiskeriverket. Motsvaranden process och argumentation förekommer i de flesta länder i Europa där "skarvfrågan" också vuxit i takt med det snabbt ökande antalet *P.c.sinensis*.

År 2008 sammanställde jag en kritisk granskning av de uppgifter som publicerats om "skarven" i en essä "Den kinesiska skarven *Phalacrocorax carbo sinensis* Blumenbach 1798 – en främmande fågel" fritt tillgänglig för alla intresserade (sök på internet; "olburs skarv"). Essän väckte viss uppmärksamhet bl.a. i Finland där

den bidragit till en mycket livlig skarvdebatt under 2009 samt även en myndighetsåtgärd. Den åländska landskapsregeringen fattade under sommaren 2009 ett beslut om jakt på "skarv" vilket föranledde den finska avdelningen av Birdlife att "anmäla Åland till EU". Hur klagomålet är formulerat och vilken skarv det avser, *P.c.carbo* eller *P.c.sinensis*, vill varken Birdlife eller Europeiska kommissionen offentliggöra trots ett flertal påstötningar.

Även i Sverige har skarvdebatten tagit fart främst tack vare insändare och artiklar i jakttidningar. Ansvariga myndigheter och miljöorganisationer har i stort sett valt att förbigå den växande debatten med tystnad. Först ett år efter publiceringen av min essä kraftsamlade SOF i Vår Fågelvärld (7/2009) för att tillbakavisa mina "fantasisifulla och verklighetsfrämmande slutsatser" genom att låta SOF:s fågel-skyddsintendent Henri Engström, "som doktorerat på just arten storskarv", samt redaktören Anders Wirdheim kommentera min essä. Engströms och Wirdheims mycket omfattande kommentarer lyckas med konststycket att inte tillföra en enda ny sakuppgift, däremot framförs medvetna felcitater och rena dumheter som avslöjar både bristande läs-förståelse och en bristande vetenskaplig kompetens. Engström avfärdar helt mina slutsatser men anser häpnadsväckande nog att det kan behövas mer forskning och upprepar därför mina förslag. Ett fräckt tiggeri då staten redan haft betydande kostnader för en undermålig skarvforskning och en osjälvtständig och inkompetent hantering av "skarvfrågan" av ansvariga myndigheter. Dessutom tillkommer betydande ekonomiska skador för fiskenäring och markägare. Saken borde sna-

rare vara föremål för en granskning av Riksrevisionen.

Ledningen för SOF bär ett stort ansvar för att allmänhetens fågelintresse infantiliserar, att vetenskaplig ornitologi ersätts av fabelliknande anekdoter, att inskränkt fågel-skyddspolitik och jakt på "kryss" i sin mest extrema form resulterat i en vurm för introducerade arter. Den svenska ornitologin befinner sig i fritt fall och vetenskapsmän som Olof Rudbeck d.y., Sven Nilsson och Einar Lönnberg har ersatts av inkompetenta skrivbords-ekologer.

Runt om i Europa fortsätter debatten om "skarven" utan att det klart framgår om det är *P.c.carbo* eller *P.c.sinensis* som avses. I Tyskland och Österrike har Birdlife utsett "Der Kormoran" till "Årets fågel 2010" och en symbol för fågel-skyddet för att skydda "skarven" som efter sin återkomst skjuts i tusentals vid de tyska sjöarna, floderna och kusterna".

Samtidigt fortsätter *P.c.sinensis* expansionen mot norr längs den norska kusten där kontakten med den naturligt förekommande *P.c.carbo* medför allvarliga genetiska och ekologiska risker och därmed vilar ett tungt ansvar på naturvårdsmyndigheter och fågel-skyddsorganisationer.

Härvan av fantasi- och motsägelsefulla förklaringar till att *P.c.sinesis*, som är en enastående skicklig fiskare och näringsopportunist,

funnit sig så utomordentligt väl tillrätta i Europa behöver en rejäl trimning med en skarpslipad Ockhamsk rakkniv.

Med jämna mellanrum bryter förvirrande skendebatter ut, exempelvis om antalet "skarvar". En meningslös sifferexercis eftersom antalet *P.c.sinesis* i den europeiska faunan bör vara exakt lika stort som antalet mårhundar d.v.s. noll.

Mellanskarven *P.c.sinensis* är givetvis varken ond eller god, det är en särskilt i parningsdräkt mycket vackert fågel med en intressant biologi och utbredningshistoria. Den ilska som många känner skall därför inte riktas mot en oskyldig fågel utan mot ansvariga politiker och myndighetspersoner med krav på att mellanskarven *P.c.sinensis* omedelbart förs upp på listan över djur som enligt jaktförordningens bilaga 4:1 får jagas – den 1 juli – den 30 juni.

"Skarven" har blivit ännu en symbol för motsättningen mellan stads- och landsbygdsbor. *P.c.sinensis* syns allt oftare i Pildammsparken i Malmö, på dykdalberna i Göta älv inne i Göteborg och på Strömmen i Stockholm. När häckningar kommer igång, kanske redan i vår, på taken runt Rosenbad, i träden på Helgeandsholmen och vid Skärgårdsstiftelsen kansli på Skeppsholmen kommer ansvariga politiker och tjänstemän äntligen att få tillfälle att studera årets fågel 2010 på lite närmare håll.

funderar på att göra come back i politiken och ställa upp i riksdagsvalet. Det skulle vara synnerligen välkommet för SFP i Helsingfors som förlorade ett mandat 2007, och som behöver finska röster för att återta det. Rimligtvis borde i så fall sittande Helsingforsledamoten Astrid Thors ställa upp i Nyland vilket skulle bädda för en knivskarp SFP-kamp där.

KOLUMNEN / Merete Mazzarella, författare och professor

Foto: Leif Weckström

”Vad lär sig ett spädbarn om man låter det skaka en skullra? Att det förmår handla, att det rentav har makt att påverka sin värld.”

Ett högt pris

Vad lär sig ett spädbarn om man låter det skaka en skullra?

Att det förmår handla, att det rentav har makt att påverka sin värld.

Vad lär man ett spädbarn om man då och då skakar en skullra inför dess ögon?

Att det är beroende av andra.

Exemplet finns i den amerikanska psykologen Madeline Levines "The Price of Privilege. How Parental Pressure and Material Advantage are Creating a Generation of Unconnected and Unhappy Kids", en bok som utkom i fjol och har blivit en verklig storsäljare i USA. Den föräldraattityd som problematiseras här liknar mycket den som i svensk debatt har kallats "curling". Det är fråga om duktiga, ofta välbeställda föräldrar som på alla vis vill jämna vägen för sina barn – samtidigt som de förväntar sig att barnen ska bli lika duktiga som de själva. Men att de är så beskäftigt överinvolverade är ofta ytterst ett uttryck för ett dåligt samvete för när det kommer till kritan är de alltför stressade, alltför upptagna av sina egna karriärer eller hobbies för att ha tid för riktigt närvaro i sina barns liv. Typisk, menar Levine, är en tonårspatient som uppgivet säger "Min mamma finns överallt och ingenstans."

Levine ger spektakulära exempel på konsekvenserna av en sådan föräldraattityd. Hon berättar om skenbart välartade tonåringar med strålande betyg som super och knarkar i smyg, som blir tagna av polisen för vansinnesfärder i stulna bilar eller – än värre – ägnar sig åt vansinnesfärder som slutar med att de hamnar på intensivvård.

Men frågan är om inte en långt mer oroande – om än långt mindre spektakulär – historia är den om Levines patient Allison.

Allison skickas i terapi av föräldrar som är bekymrade utan att riktigt kunna säga varför. Allison är inte bara uppenbart skötsam utan också mycket charmerande och mån om att höra Levines åsikter om allt från sina nya märkeskläder till sina utmärkta betyg och vilket universitet hon ska välja. Så småningom visar det sig ändå att terapin inte går framåt, att samtalet aldrig djupnar, att Allison inte har några inre konflikter men inte heller några riktiga drömmar, några ambitioner som är hennes alldeles egna. Hon har aldrig fått skaka skullran själv.

När Levine inser detta och slutar upp med att ständigt bekräfta henne blir hon först förbryllad, sedan avbryter hon terapin: "Jag förstår inte vad det är du vill att jag ska göra," säger hon och så drar hon.

Vad är det då som gör en Allison så oroande?

Jo, för att hon helt uppenbart har några av de egenskaper som värderas högst i dag: Social kompetens, flexibilitet. Men hon har utvecklats på bekostnad av ett jag i mer kvalificerad mening för det jag hon har är en produkt av en ständig strävan att vara andra till lags.

Kan man inte befara att hon är typisk för vår tid?

CITATET

” För Svenska folkpartiets del är en sak säker: Biaudet skulle ge partiet ett lyft. Såklart går inte hon hem i alla regioner, men tror sig någon kunna peka ut en annan SFP:are med en närmelsevis lika tung meritförteckning och lika starka personliga egenskaper? Biaudet är Svenska folkpartiets starkaste kort, nu och under de närmaste åren.

Stefan Holmström
Borgäbladet

Biaudet Hfors, Thors Nyland?

Lars Rosenblad
Vasabladet

I den finlandssvenska elitens värld fixar man jobb åt varandra - speciellt om det löser politiska problem. Åbo Akademi är en lika integrerad del av den världen som

partiet och fonderna. För akademiska tjänster avgör formella meriter, men bedömningen av tjänstemännens arbetsfärdighet och lämplighet kan göras enligt sedvanliga finlands-svenska kriterier.

Dessutom är ju Achrén tveklöst formellt kompetent för förvaltningsdirektörs-posten som tidigare informationschef på Akademin, och efter det med fem års

erfarenhet av att leda förvaltning och delta i samhällslivet på högsta nivå. - -

Den enda som öppet deklarerar att hon är intresserad av att bli partisekreterare om Achrén slutar är Eva Biaudet, tidigare riksdagsledamot och senast hög OSSE-tjänsteman baserad i Wien med ansvar för att bekämpa människohandel. Biaudet kom hem till Finland, söker nytt jobb och